

**CRNA GORA
VLADA CRNE GORE
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA**

**INFORMACIJA O
ORGANIZACIJI VJEŽBE „IPA MNE QUAKE 2014“**

Podgorica, jula 2014. godine

I UVOD

Zbog sve većeg uticaja kojeg prirodne katastrofe imaju na ljude, zajednice i privredu, potrebne su usklađene i efikasnije mjere izgradnje otpornosti na katastrofe. Nedavni šumski požari, ekstremne meteorološke pojave i poplave u jugoistočnoj Evropi, potvrdili su potrebu za daljim razvojem nacionalnih sistema za upravljanje u slučaju katastrofa i za povećanom bilateralnom, regionalnom i međunarodnom saradnjom.

Zemlje Zapadnog Balkana (Crna Gora, Albanija, Bosna i Hercegovina, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Republika Srbija i Kosovo¹), kao i Turska, susjedi su EU i imaju jasnu evropsku perspektivu. Te države, izložene su prirodnim i drugim katastrofama koje mogu da nadvladaju kapacitete njihovog odgovora, te je zato neophodna veća integracija i postepeno povezivanje ovih zemalja sa instrumentima civilne zaštite EU u zajedničkom interesu. Zemlje kandidati za članstvo u EU mogu saradivati sa EU na određenim područjima prije njihovog punog članstva, uključujući i civilnu zaštitu sa njenom humanitarnom misijom, što regionalnu saradnju i evropsku perspektivu približava građanima.

Radi unapređenja saradnje sa zemljama kandidatima i potencijalnim kandidatima na Zapadnom Balkanu na području civilne zaštite, Generalni direktorat za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu Evropske komisije (DG ECHO) ustanovio je višekorisnički IPA program, *IPA 2009: „Civilna zaštita za zemlje kandidate i potencijalne kandidate“, faza I („IPA Multi-beneficiary: European Union's Programme on Civil Protection Cooperation for the Candidate Countries and Potential Candidates“, phase I)*, za period 2011-2013, čiji je učesnik bila i Crna Gora.

U okviru Faze I programa, čiji je budžet iznosio 4 miliona eura, službenici Direktorata za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova uzeli su učešća u mnogobrojnim aktivnostima, poput pohađanja kurseva na temu traženja i prihvatanja međunarodne pomoći (koncept Podrške zemlje domaćina-Host Nation Support), Mehanizma za civilnu zaštitu EU, EU direktiva i rezolucija itd., kao i u razmjeni eksperata na teme funkcionisanja centara 112, šumskih požara, nacionalnih odgovora na poplave itd. Takođe, Crna Gora je aktivno učestvovala na dvije međunarodne vježbe koje su održane u Republici Sloveniji (IPA SI QUAKE) i Republici Hrvatskoj (IPA CRO FLOODS), sa nacionalnim timom za traganje i spašavanje iz ruševina, odnosno nacionalnim timom za spašavanje od poplava, koji su sastavljeni od predstavnika Direktorata za vanredne situacije Ministarstva unutrašnjih poslova, Crvenog krsta Crne Gore, službi zaštite i spašavanja, kajakaških i rafterskih klubova, saveza radio amatera itd.

Višekorisnički IPA program, IPA 2012: „Civilna zaštita za zemlje kandidate i potencijalne kandidate“, faza II („IPA Multi-beneficiary: European Union's Programme on Civil Protection Cooperation for the Candidate Countries and Potential Candidates“, phase II), za period 2013-2015, koji je počeo sa implementacijom 05.11.2013. godine, predstavlja nastavak IPA Programa faze I. Države korisnice Programa su: Albanija, Bosna i Hercegovina, Bivša Jugoslovenska Republika Makedonija, Crna Gora, Republika Srbija, Kosovo i Turska. Inače, projekat se realizuje pod pokroviteljstvom Generalnog direktorata za humanitarnu pomoć i civilnu zaštitu Evropske komisije (DG ECHO), a ukupan budžet je 2 miliona eura.

¹ U okviru Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1244/99

II GLAVNI CILJ PROJEKTA

Projekat predstavlja još jedan od koraka na putu zemalja kandidata i potencijalnih kandidata prema Evropskoj uniji, a glavni cilj je smanjivanje ranjivosti tih zemalja na prirodne katastrofe na lokalnom, nacionalnom i regionalnom nivou. Obuhvata aktivnosti na povećavanju sinergije i komplementarnosti između EU instrumenata i regionalnih, te nacionalnih napora koji se mogu upotrijebiti u slučaju različitih katastrofa na Zapadnom Balkanu i u Turskoj.

Cilj programa je dvojak i treba da:

- Doprinese daljem razvoju kapaciteta civilne zaštite zemalja partnera i
- Pruži podršku postepenom uključivanju i saradnji zemalja partnera u instrumentima civilne zaštite EU, naročito Mehanizmu za civilnu zaštitu EU.

Korišćenjem pristupa i metoda uspostavljenih u zemljama koje učestvuju u Mehanizmu za civilnu zaštitu EU, organizacije civilne zaštite zemalja partnera postaće bolje informisani i efikasniji akteri i biće sposobne da efikasnije saraduju sa EU partnerima u reagovanju na katastrofe, uključujući i blisku saradnju sa Centrom za odgovor u vanrednim situacijama (Emergency Response Coordination Center – ERCC). Konačni cilj Programa i saradnje je puna integracija zemalja partnera u Mehanizam za civilnu zaštitu EU.

Program se fokusira na podizanje spremnosti kroz podršku administrativnim strukturama, operativnim kapacitetima i civilnom društvu u zemljama partnerima, te širenje mreže različitih zainteresovanih strana u regiji i u zemljama članicama EU.

Višekorisnički IPA program „Civilna zaštita za zemlje kandidate i potencijalne kandidate“, faza II, za period 2013-2015. godina, implementira konzorcijum koga predstavljaju:

- Uprava Republike Slovenije za civilnu zaštitu i humanitarnu pomoć;
- Federalna agencija za tehničku pomoć SR Njemačke;
- Državna uprava za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske;
- Agencija za vanredne situacije Švedske;
- Odsjek za civilnu zaštitu Republike Italije i
- Privatna kompanija „Synergies International Consulting“.

III KOMPONENTE PROGRAMA

U okviru programa definisane su tri komponente, i to:

- Komponenta 1 – Treninzi i razmjena eksperata,
- Komponenta 2 – Vježbe i
- Komponenta 3 – Štabne vježbe na temu koncepta podrške zemlje domaćina (Host Nation Support), radionice i tehnička pomoć.

U okviru programa uspostavljena je mreža Nacionalnih korespondenata, trening koordinatora i koordinatora za vježbe, koji predstavljaju prve kontaktne tačke, te stalne i aktivne partnere u implementaciji Programa. Takođe, veoma važnu ulogu imaju u procesu imenovanja stručnjaka u zemljama partnerima za sve aktivnosti koje će se odvijati unutar Programa.

IV VJEŽBA

Program vježbi civilne zaštite pruža zemljama partnerima mogućnost učešća u dvije međunarodne vježbe, sa realističnim scenarijima katastrofa (zemljotresi), do kojih može doći u toj regiji. Interventni timovi civilne zaštite iz zemalja partnera imaju mogućnost radne prakse u međunarodnoj spasilačkoj operaciji unutar Mehanizma za civilnu zaštitu EU.

Cilj vježbi je jačanje interventnih kapaciteta zemalja partnera, uključujući uzbunjivanje, mobilizaciju i slanje njihovih interventnih timova civilne zaštite po standardima i metodama Mehanizma za civilnu zaštitu EU, između ostalog i kroz blisku saradnju sa Centrom za odgovor u vanrednim situacijama (Emergency Response Coordination Center – ERCC).

Prva terenska vježba na terenu sa scenariom zemljotresa („IPA MNE QUAKE 2014“) biće organizovana u Crnoj Gori, u oktobru 2014. godine, dok će druga biti održana u Makedoniji sa scenariom koji će biti naknadno utvrđen. **Važno je napomenuti da će se organizacija i realizacija vježbe finansirati iz budžeta projekta.**

Glavne karakteristike vježbe su:

- vježba traje tri puna dana, uključujući i jednu noć, sa realističnim scenariom;
- neposredno prije početka vježbe biće organizovana štabna vježba (dva dana) u cilju adekvatne pripreme terenske vježbe;
- aktivnosti u pripremi i realizaciji vježbe odvijace se u skladu sa Konceptom podrške zemlje domaćina (Host Nation Support) i standardima traganja i spašavanja iz ruševina (INSARAG);
- Mehanizam za civilnu zaštitu EU će prije vježbe biti aktiviran i preko njega će se poslati timovi civilne zaštite;
- predviđene lokacije za održavanje vježbe su prostori bivše kasarne Morače, magacina Rogami i bivše fabrike stanova u Spužu;
- vježbališta će biti pripremljena u skladu sa standardima u ovoj oblasti;
- očekuje se učešće spasilačkih timova (od 20 do 30 članova u timu) iz devet država;
- u pripremi i realizaciji vježbe aktivno će učestvovati predstavnici konzorcijuma koji realizuje program, Evropske Unije, Inicijative za pripremljenost i prevenciju katastrofa u jugoistočnoj Evropi – DPPI SEE itd. (cca 300 osoba);
- organizovaće se program za međunarodne posmatrače, dok će eksterni evaluatori angažovani od strane Evropske Komisije ocjenjivati rezultate rada timova i sveukupnu organizaciju vježbe itd.

Cilj štabne vježbe ogleda se u pripremi vodstva timova (vođa tima, zamjenik vođe tima, oficir za vezu itd.) za učešće u terenskoj vježbi, gdje će se predstavnici timova upoznati sa Mehanizmom za civilnu zaštitu EU i njegovim mogućnostima, procedurama traženja i prihvatanja međunarodne pomoći, situacijom koja karakteriše prostor za održavanje terenske vježbe itd.

V PREDLOG ZAKLJUČAKA

1. Vlada je usvojila Informaciju o organizaciji vježbe „IPA MNE QUAKE 2014“.
2. Zadužuje se Ministarstvo unutrašnjih poslova, da u saradnji sa drugim državnim organima, organima uprave i organima lokalnih samouprava, realizuje sve neophodne aktivnosti u cilju adekvatne pripreme i realizacije vježbe i po okončanju iste povratno izvijesti Vladu.